

گفتگو

GERZSON PÁL FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA

Zalaegerszeg, Gönczi Ferenc Általános Művelődési Központ

2000. szeptember 21–október 10.

A rideg technikával átszőtt, hevesen kavargó mindennapok sodra által, egyre jobban szürkévé, folttá foszlik számunkra a természeti környezet gazdag szín- és formavilága, történéseinek sorozata. Leggyakrabban a megrázó és drámai eseményekkor fordul a tekintet feléje. Holott a lélek nyugalma – nemes természeténél fogva – egyre gyakrabban szomjazik a harmóniára, hosszas építkező barangolásra a „Magyar táj”-on, a „Várrom” között vagy az éppen a „Szigliget csodái” közé.

Van aki a szűk, mesterséges milió és annak történései által inspirálva vagy ezen alkotásokba elmerülve próbálja oltani egyre fokozódó vágyakozását. De az igazán pezsdítő, tartós felüdülést csak az éltető táj és a varázsos, utánozhatatlan jelenségeinek vonzásában született alkotások képesek felénk sugározni.

A korlátoktól szabadult hazai piktúránk messzire szárnyaló alkotói mellett találhatjuk a mindig higgadt és széles horizontú egyéniséggel bíró Gerzson Pál különlegesen egyetemes és mégis magyar ízű művészetét.

A nagymesterek tanításait követve, a sokrétű személyiségének momentumaival, gazdag szakmai tudással és a természet törvényszerűségeivel ötvözve remekművek sorozatával ajándékozta meg több mint öt évtizede már a művészetszerető, tisztelő környezetét.

A mester képein a kemény és határozott egyenesek szigorúságát mindenütt lágyan simogató nyugalommal oldják az íves vonalak. Hol a geometrikus formák fegyelmezett láncolatából felépített kompozíción, hol az amorf formák sokaságából szőtt hullámság által lüktet a táj. Néhol nagy, rezdületlen színfoltok uralják a képmezőt, máshol az ecsetvonások tömkelegéből építkező felület pulzál.

Gerzson Pál gazdagon merít a természet kifogyhatatlan, ragyogó színvilágából: szinte érezzük a kadmiumsárga langy melegét, a krómoxidzöldben pompázó júliusi dombok párás lehelését; a víztükrő kobaltkékjét, „Amikor szép lesz az idő”.

Az alkotó a képek kompozíciós elemeivel egyre magasabbra repíti a nézőt, együtt lebeghetünk a festővel. Néhol a vidáman száguldó fénynyalábok repítenek tovább a madárperspektívába a „Balatonfelvidék” fölé, ahol vízpárában megtérő fénysugarak között átélhetjük az idő kérlelhetetlen múlását „Hajnaltól délig”.

Könnyen eljuthatunk a szédítő magasságokba, az atmoszférába, ahol már nem olyan színtelen a világ, ahogy naponta látjuk; ahol már csillámló víztükrő a „Tavaszi tájat” és annak partját rendületlenül nyaldossa; ahol a pehelyfelhők vöröslő kumuluszba duzzadnak.

Ez a méltóságteljes, ünnepi világ Gerzson Pál világa. Ezután már magunknak lehet folytatni szubjektív gondolatokkal, emóciókkal kikövezett mámoros, lélekemelő és gazdagító utunkat. A jubileumához közeledő Gerzson Pál és művészete mélységesen humánus alkotói párbeszédre törekvő kifejezésmóddal szólítja meg a kietlen, az önpusztító hétköznapi emberét.

Gerzson Pál kiemelkedő művészi kvalitásával és a szüntelenül áradó melegségével ösztönöz mindannyiunkat emberközpontúbb világunk iránti ragaszkodásra.

Tegye ezt még sokáig egészségesben, alkotói jókedvben.

Kamper László

ÖNELETRAJZ

1831. január 25-én született a Baranya megyei Hirden.

1949-ben Közegen érettségizett.

1949–1953. A Magyar Képzőművészeti Főiskolán folytatott festészeti tanulmányokat Kmetty János, Domanovszky Endre és Hincz Gyula mesterek irányításával.

1953–1955. Az ELTE levelező tagozat geometria szakán folytatott tanulmányokat.

1955. Tagja lett a Művészeti Alapnak.

1957. Tagja lett a Fiatal Művészek Stúdiójának

1960–1974. A Magyar Iparművészeti Főiskola tanára volt.

1964. Tagja lett a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének.

1974. A Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára.

1986–1990. Vezetője volt a festészeti tanszéknek.

1992–1998. Elnöke a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének.

1992– Tagja lett a Magyar Művészeti Akadémiának.

1999– Egyr Baráti Kör elnöke.

DÍJAK

1964. Fiatal Művészek Stúdiójának díja,

1968. Eger, Akvarell Biennálé díja,

1969. Munkácsy Mihály díj III.,

1970. Eger, Akvarell Biennálé díja,

1972. Debrecen, Nyári Tárlat díja,

Munkácsy Mihály díj I.,

Miskolc, Téli Tárlat díja,

1977. Budapest, Honvédségi Kiállítás díja,

1986. Erdemes Művész kitüntetés,

1994. Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje kitüntetés

KIÁLLÍTÁSOK

1962. Budapest, Ernst Múzeum,

1965. Szombathely, Múvelődési és Sportház,

1967. Budapest, Ernst Múzeum,

Pécs, Technika Háza,

1968. Budapest, VI. kerületi Galéria,

1970. Debrecen, Egyetemi Galéria,

1976. Budapest, Múcsarnok,

1977. Kőszeg, Várgaléria,

Cellőmölk, Múvelődési Központ,

1978. Pécs, Színháztéri Kiállítóterem,

1984. Budapest, Ernst Múzeum,

1985. Budapest, Csepeli Iskolagaléria,

1986. Szombathely, Bercsényi Iskolagaléria,

Baja, Múvelődési Központ,
Budapest, Bolgár Kultúra Háza,
Szófia, Magyar Kultúra Háza,
Plovdiv, Városi Galéria,

1987. Karcag, Múvelődési Központ,
Kunszentmiklós, Múvelődési Központ,

1989. Sárvár, Várgaléria,

1991. Budapest, Bartók Galéria,

1993. Budapest, Vigadó Galéria,

1994. Budapest, Körmendi Galéria,

1995. Budapest, Grand Hotel Corvinus,

Kempinski Galéria,

Csongrád, Városi Galéria,

Szigliget, Múvelődési Központ,

Keszthely, Festetics Kastély Múzeum,

Budapest, Újlipótvárosi Galéria,

1996. Szombathely, Savaria Tourist Galéria,

Genf, GATT Székház,

Budapest, Illárium Galéria,

Budapest, Körmend Galéria,

1997. Karcag, Fehér Holló Fogadó,

Budapest, Lordmajor Étterem,

Dunaszerdahely, Városi Múzeum,

Budapest, Aulart Galéria,

1998. Szarvas, Általános Iskola,

Ráckeve, Keve Galéria,

Szolnok, MOL Galéria,

1999. Waregem, Városi Galéria,

Budapest, Erdősi René Ház,

2000. Hajdúszoboszló, Városi Galéria,

Budapest, Atrium Hyatt

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK

1963. Párizs, II. Ifjúsági Biennálé,

1969. Delhi, Városi Galéria,

Madras, Városi Galéria,

Katmandu, Városi Galéria,

1972. Párizs, Musée Galliera,

1974. Szófia, Városi Galéria,

Belgrád, Városi Galéria,

Cagnes-sur-Mer, Városi Galéria,

1975. Bordeaux, Városi Galéria,

1979. Poznan, Városi Galéria,

1980. Cluses, Városi Galéria

MURÁLIS MUNKÁK

1960. Budapest, Róna utcai Óvoda,

1962. Pécs, Uránvárosi Óvoda,

1967. Pécs, Városháza,

1969. Győr, Megyeháza,

1970. Budapest, Múgyetem,

1975. Helsinki, Magyar Nagykövetség,

1983. Baja, Ifjúsági Ház,

1984. Budapest, Tanárképző Főiskola,

1985. Kunszentmiklós, Múvelődési Központ,

1986. Szeged, Városi Ravatalozó,

1987. Mátészalka, Városi Általános Iskola

KIÁLLÍTOTT KÉPEK JEGYZÉK

1. Széphalom 50 x 80 cm, olaj, vászon
2. Monogram 50 x 80 cm, olaj, vászon
3. Felhők 70 x 85 cm, olaj, vászon
4. Borivók angyallal és ördöggel 70 x 90 cm, olaj, vászon
5. Üdvözlét Villányba 70 x 90 cm, olaj, vászon
6. Tájkép 70 x 100 cm, olaj, vászon
7. Notturmo 110 x 80 cm, olaj, vászon
8. Fa 85 x 120 cm, olaj, vászon
9. Aktok 80 x 130 cm, olaj, vászon
10. Várakozók 96 x 130 cm, olaj, vászon
11. Az élet dele (Berzsenyi) 130 x 90 cm, olaj, vászon
12. Nyáron, hajnalban 70 x 80 cm, olaj, vászon
13. Vörös felhő 60 x 85 cm, olaj, vászon
14. Balaton 65 x 80 cm, olaj, vászon
15. A szerelem (Berzsenyi) 65 x 90 cm, olaj, vászon
16. Hegyi út 120 x 85 cm, olaj, vászon
17. Akt 61 x 43 olaj, karton
18. Napkelte 43 x 61 cm, olaj, karton
19. Lejtő 43 x 61 cm, olaj, karton
20. Akt 61 x 43 cm, olaj, karton
21. Vegetáció II. 43 x 61 cm, olaj, karton
22. Vegetáció III. 43 x 61 cm, olaj, karton
23. Levegőben 43 x 61 cm, olaj, karton
24. Sziklák 43 x 61 cm, olaj, karton

IRODALOM

1. Lánicz Sándor: Gerzson Pálról. = Művészet, 1966. 8. sz.
 2. Lakatos Kálmán: Gerzson Pál kiállítása. Katalógus előszó. Bp., Ernst Múzeum, 1967.
 3. Losonczy Miklós: Gerzson Pál pécsi kiállítása. = Művészet, 1968. 4. sz.
 4. Kovács Gyula: Beszélgetés Gerzson Pál festőművésszel. = Művészet, 1969. 5. sz.
 5. Losonczy Miklós: Gerzson Pál festészetének törekvései. = Életünk, 1972. 1. sz.
 6. Aradi Nóra: Gerzson Pál kiállítása. Katalógus előszó. Bp., Műcsarnok, 1976.
 7. Losonczy Miklós: Gerzson Pál. Bp., Képzőművészeti Alap (Mai magyar művészet), 1976.
 8. P. Szűcs Julianna: Döntetlen, Gerzson Pál kiállítása a Műcsarnokban. = Népszabadság, 1976. április 24.
 9. Lánicz Sándor: Gerzson Pál Műcsarnokbeli kiállítása. = Jelenkor, 1976. 7–8. sz.
 10. Horváth Béla: Dekoratív képek. = Művészet, 1976. 9. sz.
 11. Fodor András: Gerzson Pálról szólva. = Új Írás, 1976. 9. sz.
 12. Fodor András: Gerzson Pál. = Futárposta, Esszék, 1980.
 13. a. j. [Acsay Judit]: Mester és tanítványai. Művészet, 1982. 11. sz.
 14. Fodor Zoltán: Szó, zene, kép. Gerzson Pálról. Bp., Magvető, 1983.
 15. Fodor András: Gerzson Pál kiállítása. Katalógus előszó, Bp., Műcsarnok, 1984.
 16. Durkó Zsolt: Lenyomatok jelenkorunkról. Gerzson Pál. = Kortárs, 1985. 2. sz.
 17. Horgas Béla: Gerzson Pálról. = Pár Sor, 1985. 5. sz.
 18. Tornai József: Gerzson Pálról. = Forrás, 1986. 11. sz.
 19. Lánicz Sándor: A képtől a jelképig. Gerzson Pál művészetéről. = Művészet, 1987. 6. sz.
 20. Hamar Imre: Látogatás a hatvanéves Gerzson Pálnál. = Napló, 1991. augusztus 31.
 21. Devich Márton: A sziglieti szépművés. = Magyar Nemzet, 1992. január 7.
 22. Hamar Imre: Segélykiáltás a magyar hagyományokhoz. = Új Magyarország, 1992. június 10.
 23. Fábián László: Nemzeti Szalon. = Új Magyarország, 1992. október 24.
 24. Arnóti András: Mindenki lakik valahol. = Pesti Hírlap, 1993. április 3.
 25. Csontos János: Szigliet csodái. = Esti Hírlap, 1993. április 30.
 26. Kótai József: Hangulatos tájképek. = Magyar Nemzet, 1993. május 12.
 27. Menyhárt László: Megleltem hazámat. = Heti Magyarország, 1993. 26. sz.
 28. Arnóti András: A nagy kihívás, az igazi titok. = Új Magyarország, 1993. július 1.
 29. Tornai József: Mágia és metafizika. Gerzson Pállal a Badacsonynál. Bp., Kráter Műhely Egyesület, 1995.
 30. P. Szabó Ernő: A Szövetség létezése történelmi közérdek. = Művészet, 1995. 11–12. sz.
-
1. Gerzson Pál: Emlékbeszéd Farkas Istvánról... = Napló, 1991. augusztus 10.
 2. Gerzson Pál: Emlékezés Csontváryra. = Művészet, 1993. 12. sz.
 3. Gerzson Pál: Tavaszi Tárlat. Katalógus előszó. Bp., Közlekedési Múzeum, 1994.
 4. Gerzson Pál: Emlékbeszéd Munkácsy Mihály sirjánál, a festő születésének 150. évfordulóján. = Művészet, 1994. 11. sz.
 5. Gerzson Pál: Rajzok Berzsenyi Dániel verseihez. = Somogy, 1995. 1–2. sz.
 6. Gerzson Pál: Egységért és összefogásért. = Magyar Kultúra, 1995. 2. sz.

